מהרל (גור אריה)

יוכל למכור, שהוא יעבוד במקומו. אך קשה דלא שייך מכירה בדבר שאין בו ממש (רמב"ם הל' מכירה פכ"ג, ס"ג), ולא יפול עליו קנין, וצריך לומר שהיה מקנה עשו גופו ליעקב לענין הבכורה ולכל זכות הבכורה, והוי קנינו קנין[178]:

רש"י

לו מה תועלת לך בברכה, אם תקנה נכסים שלו הם, שהרי גדיל שמתיו לך ומה שקנה עבד קנה רבו

הלעיטני נא מן. ר"ת המן. לומר כשם שיעקב קנה מעשו בכורתו בלחם ועדשים, כך קנה מרדכי את המן לעבד בפת לחם (מגילה טו:)[34].

בעל הטורים

ויבז. ב'. ויבז עשו. ויבז בעיניו (אסתר ג ו) גבי המן. דהיינו בוזה בן בוזה זה המן הרשע שיצא מעשו (אסתר רבה ז י)[36].

יעקב שמעוני

כל זה איננו שוה לי, כדרב חסדא דא"ר חסדא זה בא בפרחבוליי" זה בא בפרחבוטי, פעם אחת נתן המלך ממון ושגרם בראשי גייסות לכבוש את המדינה, נטל המן ממון שלו ואכלו ולא נשתייר לו ממון, כשבא להוציא על בעלי מלחמה לא היה בידו כלום, אבל מרדכי חצי של ממון היה בידו, בא המן אצל מרדכי אמר לו הלויני ממון זה שבידך אמר לו אין אני מלוך אלא אם כן תמכור נפשך לעבד לי, קבל על נפשו והלוהו, וכתב לו הרי המן עבדו של מרדכי, זבין נפשיה למרדכי מ"בטולמא דנהמא, היינו דאמר ליה מרדכי להמן עבדא דקנה נכסי עבדא דמאן נכסי דמאן:

יעקב שמעוני

אלא מרדכי היה
בוזה ואומר יצחק אבי מה עשית לו הצוחה עצוחה עשו לפנוך ושמעת
קולו וברכת אותו והרי אנו מכורים להריגת חרב, לפיכך ויעק:

מתיבתא דקנים: אמר יעקב לעשו את אינו מחיר אותך אני ורוש את אביו לאף ניכיר הרע שלי

ארגום יונתן

לד וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וְתַבְשִׁיל דְּטָלוּפְחִי וְאָכַל וּשְׁתִי וְקָם וַאֲזַל וְשַׁט עֵשָׂו יַת בְּכֵירוּתָא וְחוֹלַק עַלְמָא דְּאָתִי:

יעקב רשבגי

(ז) לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טובים (ועשה לי) [ואעשה אתם] מטעמים וגו'. בשעה שהלך יעקב אבינו לקבל את הברכות, צוותה רבקה וקח לי משם שני גדיי עיזים, ועשתה שני תבשילין, וערב פסח היה. אמר ר' יהודה, רמז רמזה שעתידין בניו של יעקב להקריב ב' שעירים, אחד לה' ואחד לעזאזל [ביומא דכפורי], וכן עשתה היא חד בגין דרגא דלעילא, וחד [בגין] לכפייא דרגא דעשו דלא ישלוט עליה דיעקב, ומתרוייהו טעים יצחק [ואכיל וכו'].

(מדרש זוהר, עמ' שלג [פרשתינו, דף קמב.])

יעקב מהרן

וְזֶה בְּזוּיַנַת סְפִינָה, לְשׁוֹן סְפוּן וְטָמוּן, בְּזוּיַנַת הַמַּקִּיפִים שֶׁהֵם סְפוּנִים וּטְמוּנִין מֵעֵין כֹּל, (כִּי הֵם בְּזוּיַנַת: מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ, כַּנַּ"ל). וְזֶה בְּזוּיַנַת (משלי לא): "הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר" – לְשׁוֹן סְחוֹר סְחוֹר, בְּזוּיַנַת מַקִּיפִים שֶׁהֵם בְּזוּיַנַת סְפִינָה כַּנַּ"ל:

רא"ו אמיך "גמרמה" - ארגום "בחומטא" - אין מפטירין אחר הפסח אביאומן